

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7715220368
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7715220368.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Jany Dudíkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti F. P. nar. XX.X.XXXX a F. P. nar. XX.X.XXXX bývajúce vo X. M. na ul. P. XX/X zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce deti rodičov matky M. P. nar. X.X.XXXX bývajúcej v U. na ul. J. B. č. XX zastúpenej Mgr. Miroslavou Pyšniakovou advokátkou so sídlom v Michalovciach na ul. M. Gorkého č. 1 a otca X. P. nar. XX.X.XXXX bývajúceho vo X. M. na ul. P. B. č. XX/X zastúpeného JUDr. Janou Bajuzíkovou advokátkou so sídlom v Michalovciach na Štefánikovej ul. č. 8 v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Michalovce z 24.1.2020 č.k. 18P/96/2015-417 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch:

- o určení výživného pre mal. deti F. a F. za obdobie od 3.12.2015 do 30.9.2017.

M e n í rozsudok vo výrokoch:

- o určení výživného pre mal. deti F. a F. za obdobie od 1.10.2017 do 4.10.2017 tak, že matka je povinná prispievať v tomto období na výživu mal. F. 27,13 Eur a mal. F. 27,13 Eur mesačne, vždy do 20.dňa v mesiaci vopred k rukám otca,

- o dlžnom výživnom pre mal. deti tak, že dlžné výživné za obdobie od 3.12.2015 do 4.10.2017 pre mal. F. vo výške 1368,82 Eur a mal. F. vo výške 1368,82 Eur je matka povinná zaplatiť k rukám otca v mesačných splátkach 100 Eur pre každé maloleté dieťa splatných vždy k 20. dňu v mesiaci pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom takto rozhodol:

I. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej F., nar. XX.X.XXXX, výživným za obdobie od 3.12.2015 do 31.12.2015 mesačne po 174,65 Eur, za obdobie od 1.1.2016 do 30.6.2016 mesačne po 177,15 Eur, za obdobie od 1.7.2016 do 4.10.2017 mesačne po 50,65 Eur, vždy do 20. dňa mesiaca vopred k rukám otca.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej F., nar. XX.X.XXXX, výživným za obdobie od 3.12.2015 do 31.12.2015 mesačne po 174,65 Eur, za obdobie od 1.1.2016 do 30.6.2016 mesačne po 177,15 Eur, za obdobie od 1.7.2016 do 4.10.2017 mesačne po 50,65 Eur, vždy do 20.dňa mesiaca vopred k rukám otca.

III. Dlžné výživné na maloletú F. za obdobie od 3.12.2015 do 4.10.2017 vo výške 1.394 Eur, je matka povinná zaplatiť k rukám otca maloletej v mesačných splátkach po 100 Eur, počnúc od 1.2.2020 do zaplattenia, vždy do 20.dňa mesiaca za príslušný mesiac pod stratou výhody splátok.

IV. Dlhé výživné na maloletú F. za obdobie od 3.12.2015 do 4.10.2017 vo výške 1.394 Eur, je matka povinná zaplatiť k rukám otca maloletej v mesačných splátkach po 100 Eur, počnúc od 1.2.2020 do zaplata, vždy do 20.dňa mesiaca za príslušný mesiac pod stratou výhody splátok.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak na základe návrhu otca podaného 3.12.2015, ktorým sa domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu.

3. Konajúci súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 8.9.2017 sp.zn. 15P/253/2015 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a zároveň súd schválil dohodu rodičov o výkone rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, v zmysle ktorej boli maloleté deti F. a F. zverené do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na výživu každého dieťaťa výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, ktorý výživné je splatné vždy do 20. dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku. Zároveň bol upravený styk matky s maloletými deťmi. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 5.10.2017.

4. Uznesením z 8.12.2015 č.k. 18P/96/2015 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým matku zaviazal prispievať na výživu maloletej F. a F. na každú z nich 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa do právoplatného skončenia vo veci samej.

5. Otec v tomto konaní naďalej trval na určení výživného, resp. dlžného výživného pre maloleté deti od podania návrhu do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva v minimálnom rozsahu a zároveň zaplata rodinných prídavkov, ktoré matka poberala tak zo Slovenskej republiky, ako aj z Rakúska, kde v minulosti pracovala a ktoré na výživu detí nepoužila, keďže výchovu a starostlivosť o deti zabezpečoval v rozhodnom období sám. Matka návrh na zaplata dlžného výživného považovala za neopodstatnený, nakoľko podľa neodkladného opatrenia uhradila stanovené výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na obidve deti, nemá na ňom nedoplatok a podľa jej názoru nadobudnutím právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva zanikol dôvod na rozhodovanie o úprave rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, teda súd mal zastaviť konanie podľa § 161 ods. 2 CSP, pretože ide o neodstraniteľný nedostatok procesnej podmienky. Z listinných dôkazov konajúci súd zistil, že matka v rozhodnom období od 3.12.2015 do 30.9.2017 poberala rodinné prídavky v Slovenskej republike na obidve deti mesačne spolu 47,04 €, teda na jedno dieťa 23,52 €. Od 29.6.2016 do 17.7.2017 bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, z evidencie bola vyradená 1.7.2017 a následne bola opäť zaradená do evidencie od 21.8.2017 s tým, že evidencia trvá. Matka vo výpovedi uviedla, že od septembra 2013 do júna 2016 pracovala v Rakúsku, avšak od októbra 2015 do júna 2016 bola práceneschopná a za toto obdobie obdržala nemocenskú dávku vo výške 2.000,- €. Následne poberala dávku v hmotnej núdzi 120,50 € a keď chodila na školenie mala dávku v hmotnej núdzi 180,- €. Býva v podnájme v U. v jednoizbovom byte, kde sú náklady približne 100,- €. Priznala, že za obdobie od 3.12.2015 do 5.10.2016 jej boli vyplácané rodinné prídavky aj z Rakúska, ktorých presnú výšku uviesť nevedela, následne potvrdila, že ich poberala vo výške, ktorá vyplýva z údajov na internete. V roku 2015 to bolo 124,- € na každé dieťa a v roku 2016 126,50 € mesačne na každé dieťa. Vo vzťahu k plneniu výživovacej povinnosti matka uviedla, že prispievala na výživu detí minimálnym výživným okrem toho im prispievala aj vecným plnením, jednalo sa o kúpu bežných vecí, oblečenie, obuv, papuče, knihy mesačne cca 40,- až 50,- €. Od roku 2015 platí poisťné pre maloletú F. 14,86 € a v roku 2014 až 2016 uhradila za obidve deti poplatok za komunálny odpad. Tvrdila, že zakúpené veci odovzdať deťom nemohla, pretože jej otec bránil v styku s deťmi. Otec uviedol, že matka prispievala len minimálnym výživným, ktoré on považoval za vratku rodinných prídavkov, ktoré poberala, inak na výživu detí neprispievala, doniesla im len na Vianoce plyšové opice.

6. Otec opustil spoločnú domácnosť s deťmi v októbri 2015. V tom čase býval u svojej sestry a od 3.6.2016 býva naďalej v byte, ktorý obývali spolu s matkou mal. detí. Pracuje ako príslušník U. P. vo X. M. s príjmom 700,- až 750,- € mesačne. Odôvodnené potreby detí špecifikoval už v návrhu na začatie konania, kde uvádzal mesačné výdavky na mal. F. približne 210,- €, rovnako aj na mal. F., ktoré pozostávajú u mal. F. zo strojčeka na zuby 160,- € ako jednorazová platba, úhrada strojčeka 10,- €, školné 20,- €, družina 8,- €, stravné 20,- €, pričom obdobné náklady sú aj u mal. F.. K plneniam matky uviedol, že deti sa s ňou odmietali stykať, a preto pokiaľ aj nejaké veci kúpila, nechala si ich u seba.

7. Konajúci sú konštatovať, že prídavok na dieťa je štátnou sociálnou dávkou, ktorá je účelovo určená na zabezpečenie výchovy a výživy nezaopatreného dieťaťa. Právomoc rozhodovať o tom, kto je oprávnenou osobou na poberanie prídavku na dieťa nepatrí do právomoci súdu. Prídavok na dieťa predstavuje dávku, na ktorú však treba prihliadnúť pri určení výživného, a to v tom smere, že táto dávka je spôsobilá zabezpečiť časť potrieb mal. dieťaťa, ktoré potom nemusia byť pokryté výživným zo strany rodičov. Táto dávka sa musí dostať do sféry mal. dieťaťa, nestáva sa však majetkom maloletého. Stotožnil sa s názorom otca, žeby bolo v rozpore s účelovým určením rodinných prídavkov, a to aj v rozpore s dobrými mravmi, ak by táto sociálna dávka bola použitá na zvyšovanie životnej úrovne, či na uspokojovanie potrieb rodiča. Rozhodovanie o tom, ktorému z rodičov budú rodinné prídavky vyplácané síce nepatrí do kompetencie súdu, avšak do jeho kompetencie patrí rozhodovanie, prostredníctvom ktorého sa tieto účelovo určené finančné prostriedky dostanú do dispozičnej sféry mal. detí prostredníctvom rodiča, ktorý zabezpečuje ich osobnú starostlivosť. Nestotožnil sa s názorom matky, podľa ktorej nadobudnutím právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva stratilo konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu opodstatnenie a malo byť zastavené, nakoľko nadobudnutie právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode a úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode má procesný význam v konaní týkajúcom sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, teda aj určenia výživného len v tom smere, že ohraničuje obdobie, na ktoré sa bude vzťahovať predrozvodová súdna úprava. O výživnom načas do rozvodu manželstva rodičov nebolo rozhodnuté, a preto je v právomoci súdu o tomto predmete konania rozhodnúť aj po právoplatnosti rozsudku po rozvode manželstva.

8. Právne posúdil vec podľa § 62 ods. 1, 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a § 76 ods. 2 vety druhej Zákona o rodine a uviedol, že v danom prípade priznal výživné pre mal. deti v minimálnej výške 30 % zo sumy životného minima podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine berúc do úvahy schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky. Je pravdou, že matka zaplatila výživné deťom v minimálnej výške, čo medzi účastníkmi konania nebolo sporné. Pokiaľ sa týka dlžného výživného, ktoré ju zaviazal zaplatiť, ide o presunutie rodinných prídavkov zo sféry matky do sféry mal. detí za určené obdobie, keďže za toto obdobie matka poberala rodinné prídavky a nežila s deťmi a otcom v spoločnej domácnosti. I keď rodinné prídavky nemožno považovať za príjem matky, toto je jediný možný spôsob presunu týchto rodinných prídavkov do sféry mal. detí vo forme určenia výživného, keďže do právomoci súdu nepatrí rozhodovať o nároku na rodinné prídavky. Pokiaľ ide o výpočet dlžného výživného, vychádza z výpočtu predloženého otcom č.l. 377 spisu zo sumy 1.394,- €. Zohľadnil dlžné výživné iba do 4.10.2017, teda výživné za október 2017 je nutné vypočítať iba zo 4 dní a predstavuje sumu 3,03 €, nie sumu 3,79 €, ktorá je uvedená vo výpočte. Sumu výživného priznal za obdobie od 3.12.2015 do 31.12.2015 mesačne v sume 174,65 €, za obdobie od 1.1.2016 do 30.6.2016 po 177,15 € a od 1.7.2016 do 4.10.2017 mesačne po 50,65 € na každé z detí, ktorá suma mesačne zodpovedá súčtu rodinných prídavkov priznaných v Rakúsku, Slovensku a sumy minimálneho výživného po zohľadnení dĺžky obdobia o 1 deň menej ako vyplýva z výpočtu otca a ako to bolo stanovené v prvom rozsudku (zrušenom odvolacím súdom). Nepovažoval za dôvodné odpočítať od dlžného výživného matkou uvádzané ďalšie plnenia ako platenie dlhov otca, platenie komunálneho odpadu, kupovanie drobných bežných vecí mal. deťom, nakoľko plnenia spočívajúce v užívaní vecí patriacich do spoločnej domácnosti, v nákladoch na užívanie bytu (komunálny odpad), v priamych platbách poskytnutých v prospech otca prípadne aj detí na zakúpenie bežných vecí nižšej hodnoty na výživné nie je možné započítať, pričom poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30.7.2015 sp.zn. 22CoP/102/2014 a § 76 ods. 2 vety druhej Zákona o rodine. V súlade s ustanovením § 232 ods. 3 CSP umožnil matke splácať dlžné výživné na každé z mal. detí vo výške 1.394,- € v mesačných splátkach po 100,- € od 1.2.2020 do zaplatenia pod stratou výhody splátok berúc do úvahy aj jej sociálnu situáciu. Konštatoval, že matka je od júna 2016 nezamestnaná a jej jediným príjmom sú dávky v hmotnej núdzi cca 120,- € mesačne. V konaní však bolo preukázané, že v roku 2016 bola 2 mesiace v USA na návšteve a v roku 2019 na dovolenke s maloletými deťmi v Turecku. Z toho je možné usudzovať, že dokáže zabezpečiť finančné prostriedky, z ktorých by bolo možné uhradiť dlžné výživné. Pri určení splátok bral do úvahy aj tú skutočnosť, že sa jedná o výživné pre mal. deti, ktoré má prednosť pred ostatnými výdavkami matky a jedná sa o výživné, ktoré je zročné za roky 2016, 2017. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP.

9. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP a navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesprávnosť napadnutého rozsudku vidí v tom, že súd prvej

inštancie nevykonala dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, nezohľadnil všetky okolnosti majúce vplyv na určenie výšky výživného, náležitým spôsobom nezistil skutkový stav ohľadom jej schopností a možností a nedôsledne vyhodnotil majetkové a sociálne pomery oboch rodičov. Rovnako nezistil, aké má konkrétne výdavky otec na život a aké má výdavky otec v súvislosti so starostlivosťou a výživou mal. detí, ktoré by mali odôvodňovať výšku výživného tak, ako ju určil súd. Súd poukázal iba na výdavky, ktoré otec uviedol v návrhu bez toho, aby v konaní tieto výdavky boli náležitým spôsobom preukázané. Neuviedol, akú sumu mesačných výdavkov na maloleté deti považuje za opodstatnenú a aký podiel osobnej starostlivosti otca o maloleté deti zohľadnil pri kompenzácii vyživovacej povinnosti. Súd prvej inštancie svoje dokazovanie ohľadom určenia výšky výživného pre deti aj po vrátení veci odvolacím súdom zameral výlučne iba na zistenie, v akej výške poberala rodinné prídavky zo zahraničia a zo Slovenska, ktorých výšku prídavkov následne presunul k deťom cez určené výživné bez toho, aby skúmal všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o určení výšky výživného na mal. deti z hľadiska odôvodnených potrieb detí, príjmov rodičov, ako aj z hľadiska ich schopností a možností. Takúto úvahu nie je možné považovať za správnu, pretože v konaní o určení vyživovacej povinnosti rodičov k deťom súd vychádza zo zákonných kritérií obsiahnutých v ustanovení § 62 a nasl., ako aj zo spoločných ustanovení obsiahnutých v § 75 a nasl. Zákona o rodine a nie podľa výšky rodinných prídavkov vyplácaných štátom. V žiadnom prípade nemožno výživné stotožňovať s prídavkom na dieťa, keď ide o dva odlišné inštitúty, ktoré majú rozdielny právny základ. Prídavok na dieťa je štátnou sociálnou dávkou, ktorý je účelovo určený na zabezpečenie výchovy a výživy nezaopatreného dieťaťa. Právomoc rozhodovať o tom, kto je oprávnenou osobou na poberanie prídavku na dieťa nepatrí do právomoci súdu. Ide o oblasť verejného práva a rozhodovacia právomoc tu majú orgány sociálneho zabezpečenia. Nepatrí preto do predmetu dokazovania v tomto konaní, či bola oprávnenou osobou na poberanie prídavku na dieťa a či nedochádzalo k použitiu štátnej sociálnej dávky v rozpore s účelom poskytnutia, ktorým je zabezpečenie potrieb nezaopatreného dieťaťa. Tieto okolnosti však patria do rozhodovacej právomoci príslušných orgánov sociálneho zabezpečenia. Jej životná úroveň takto nezodpovedala určenému výživnému, nakoľko od októbra 2015 do júna 2016 bola práceneschopná a od 29.6.2016 bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie s tým, že v období od 1.7.2017 do 20.8.2017 bola z evidencie vyradená a následne je v nej vedená až doposiaľ. Má za to, že súdom určená výška výživného je neprimeraná skutočne odôvodneným potrebám mal. detí a je v kontraste s osobnými pomermi rodičov. Na základe uznesenia o predbežnom opatrení uhrádzala výživné na obe deti v sume 54,28 € a od roku 2015 hradila ich opodstatnené výdavky ako sú kúpa oblečenia, obuvi, papúč, kníh a podobne mesačne v sume 40,- až 50,- €, poisťné na mal. F. 14,86 € mesačne a za roky 2014 až 2016 uhradila 3.8.2016 v záujme mal. detí poplatok za komunálny odpad v sume 108,04 €. Aj v súčasnosti sa snaží deťom prispievať formou naturálneho plnenia nad rozsah súdom určeného výživného. Vyjadrila názor, že plnenia poskytnuté nad rámec povinného výživného nemali charakter príležitostných plnení, nakoľko z nich boli uspokojované odôvodnené potreby detí. Tieto skutočnosti súd nesprávne vyhodnotil, a preto namieta správnosť rozhodnutia o dlžnom výživnom. Ďalej namieta aj nesprávnosť rozhodnutia o dlžnom výživnom, kde sa súd dôsledne nevysporiadal s výpočtom a špecifikáciou dlžného výživného a obmedzil sa iba na strohé konštatovanie výšky dlžného výživného v zmysle otcom predloženého výpočtu. Z tohto výpočtu nie je zrejmé, ako súd dospel k výslednej sume dlžného výživného a nie je zrejmé, ani či do dlžného výživného započítal aj ňou poskytnuté výživné a v akej výške. Súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia len zhrnul zistený skutkový stav bez toho, aby ho riadne a zákonne vyhodnotil, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, neuviedol akými úvahami sa pri hodnotení dokazovania riadil, ktoré dôkazy neboli vykonané a z akého dôvodu. V rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP nerešpektoval jej právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia a spravodlivé konanie.

10. Vyjadrenia k odvolaniu matky podané neboli.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a vo vzťahu k výrokom o určení výživného pre maloleté deti F. a F. za obdobie od 3.12.2015 do 30.9.2017 dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, správne, zákonne a predovšetkým v súlade s najlepším záujmom maloletých detí vo veci rozhodol, pričom v odôvodnení sa vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami prejednávaneho prípadu a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil.

15. Vo vzťahu k odvolacím námietkam matky odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, čím je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Rozdielny názor účastníka vo vzťahu k hodnotiacemu úsudku súdu preto nečiní rozsudok nesprávnym či nezákonným.

16. Súd prvej inštancie v intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu z 30.7.2019 č.k. 7CoP/39/2019-354 a rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu vo veci opätovne rozhodol, v rámci ktorého odvolací súd a ani súd prvej inštancie v teraz preskúmanom rozhodnutí nekonštatovali, že výživné možno stotožňovať s prídavkom na dieťa, práve naopak (viď odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu 7CoP/39/2019 bod 29.), ktorú argumentáciu si v podstate matka osvojuje v podanom odvolaní a zároveň namieta, že dokazovanie, či bola oprávnenou osobou na poberanie prídavku na dieťa a či nedochádzalo k použitiu štátnej sociálnej dávky v rozpore s účelom jej poskytnutia nepatrí do rozhodovacej právomoci súdu, ale orgánov sociálneho zabezpečenia. V tomto smere je potrebné podotknúť, že súd prvej inštancie nedokazoval to či bola alebo nebola oprávnenou osobou na poberanie prídavkov na deti, avšak jeho povinnosťou bolo prihliadať na vyplatené prídavky na deti pri určení výživného, keďže táto dávka je spôsobilá zabezpečiť časť potrieb maloletých detí, ktoré potom nemusia byť pokryté výživným zo strany rodičov. Výlučnú starostlivosť o maloleté deti v rozhodnom období zabezpečoval otec, paradoxne však rodinné prídavky na obe deti poberala matka zo Slovenska, ako aj Rakúska. Pokiaľ maloleté deti neboli zverené do osobnej starostlivosti žiadnemu z rodičov, mohol poberať rodinné prídavky ktorýkoľvek z nich, avšak povinnosťou rodiča poberajúceho rodinné prídavky bolo použiť účelovo viazané štátne dávky na zabezpečenie výchovy a výživy nezaopatrených detí. Vzhľadom na to, že matka vyplatené rodinné prídavky príslušnému štátu nevrátila, je jej povinnosťou tieto použiť na zabezpečenie výchovy a výživy detí, ktoré môže byť vzhľadom na už právoplatné zverenie detí do osobnej starostlivosti otca možné len formou ich úhrady k rukám otca, ktorú povinnosť súd uložil matke formou kapitalizovaného výživného za rozhodné obdobie zohľadniac i jej vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, keďže vyživovaciu povinnosť nie je možné plniť poskytnutím prídavku ako štátom vyplácanej dávky. Z hľadiska jasnosti a určitosti výroku rozsudku by bolo vhodnejšie diferencovať určenie výživného a povinnosť matky uhradiť rodinné prídavky k rukám otca osobitnými výrokmi, avšak vzhľadom na ohraničené obdobie, ktoré bolo predmetom konania od 3.12.2015, teda od podania návrhu do 4.10.2017 do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o rozvođe manželstva je už právne bezvýznamné tieto výroky diferencovať, nakoľko výsledok konania z hľadiska uložených povinností matke by bol rovnaký.

17. Vzhľadom na to, že rodinné prídavky sú poskytované na zabezpečovanie výchovy a výživy mal. detí bez ohľadu na ich odôvodnené potreby mali byť na tento účel aj použité. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. detí v rozsahu minimálneho výživného podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktoré výživné je rodič povinný platiť bez ohľadu na jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, pričom ide o výživné, ktoré nie je spôsobilé pokryť ani časť nevyhnutných potrieb mal. detí, preto je hlbšie skúmanie odôvodnených potrieb detí pri určení minimálneho výživného zjavne nadbytočné. Otec v priebehu konania na súde prvej inštancie prezentoval bežné potreby detí nevybočujúce z rámca

potrieb iných detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, ktoré boli len mierne zvýšené v dôsledku ich záujmovej činnosti (tanec) a zdravotného stavu (zubný strojček), pričom na podporu svojich tvrdení predložil listinné dôkazy, ktoré však vzhľadom na to, že odôvodnené potreby detí boli v primeranom rozsahu, nebolo potrebné dokazovať, keďže ide o všeobecne známu skutočnosť a dokazovať je potrebné len také odôvodnené potreby detí, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky. Pri určení minimálneho výživného je zároveň nadbytočné zaoberať sa vyjadrením podielu osobnej starostlivosti rodiča o maloleté dieťa pri kompenzácii jeho vyživovacej povinnosti, keďže je zjavné, že v tomto prípade osobnú starostlivosť v celom rozsahu vykonával otec a vzhľadom na plnenie vyživovacej povinnosti matky len v minimálnom rozsahu musel uspokojovať všetky odôvodnené potreby mal. detí, preto je v tomto smere odvolacia námietka matky zjavne nelogická. Súd prvej inštancie takto správne určil rozsah vyživovacej povinnosti matky, ako aj jej povinnosť uhradiť otcovi obdržané rodinné prídavky za obdobie od 3.12.2015 do 30.9.2017, preto rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny v tejto časti potvrdil, stotožnil sa s odôvodnením rozsudku a na doplnenie správnosti rozhodnutia a vo vzťahu k odvolacím námietkam matky doplnil ďalšie dôvody.

18. Súd prvej inštancie však nesprávne matke určil povinnosť vrátiť rodinné prídavky aj za obdobie od 1.10. do 4.10.2017, keďže rodinné prídavky zjavne poberala podľa listinných dôkazov predložených v spise len do septembra 2017. V tejto časti preto odvolací súd zmenil rozsudok a zaviazal matku prispievať na výživu mal. detí v podstate za 4 dni mesiaca október 2017 podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine minimálnym výživným, ktoré bolo v tom čase vo výške 27,13 €.

19. Odvolací súd zároveň zmenil rozsudok vo výrokoch o dlžnom výživnom, ktoré zahŕňa i povinnosť matky uhradiť obdržané rodinné prídavky v rozhodnom období vzhľadom na čiastočnú zmenu výroku rozsudku o bežnom výživnom, ako aj z dôvodu, že súd prvej inštancie vychádzajúc z rozpisu otca v rozpore s preukázanými peňažnými plneniami matky v rozhodnom období nezohľadnil, že od decembra 2015 do júla 2016 vrátane, poukazovala na výživu detí 60,- € mesačne nie 54,28 € ako minimálne výživné určené predbežným opatrením.

20. Matka takto mala uhradiť za december 2015 na každé z detí 163,27 € (5,63 x 29 dní), za obdobie od januára do júna 2016 6 x 177,15 € čo je 1.062,90 € a za obdobie od júla 2016 do septembra 2017 15x 50,65 € čo je 759,75 € s tým, že do dlžného výživného odvolací súd nepovažoval za potrebné zahŕňať 4 dni mesiaca október 2017, nakoľko matka už po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva takisto uhradila súdom určené minimálne výživné 27,13 € čo bolo v konaní preukázané, pričom splatnosť výživného bola určená na 20. deň v mesiaci. Spolu na každé z detí teda mala uhradiť 1.965,92 €, z čoho súd odpočítal ňou preukázané finančné plnenia 7x po 60,- € a 15x po 54,28 € čo je spolu 1.234,20 € spolu na obe deti, teda na každé z detí odpočítal 617,10 €. Dlh matky teda predstavuje 1.368,82 € na každé maloleté dieťa.

21. Odvolací súd nemohol prihliadať na matkou prezentované naturálne plnenia, ktoré ako vyplynulo z vykonaného dokazovania neboli využité na zabezpečenie odôvodnených potrieb detí, pokiaľ ide o údajný nákup ošatenia, keďže uvedené veci deťom odovzdané neboli aj keď matka tvrdila, že veci deťom odovzdať nemohla, nakoľko jej otec neumožňoval styk s mal. deťmi. Z jej výpovedí v tomto konaní, ako aj konaní o rozvod manželstva vyplynulo, že za deťmi chodila do školy, teda tieto plnenia im odovzdať mohla, avšak i samotné mal. deti v rámci svojho výsluchu uviedli, že im matka žiadne veci nedala. Pokiaľ ide o úhradu poisťiek pre mal. F. je potrebné uviesť, že úhradou poisťného nie sú zabezpečované žiadne odôvodnené potreby dieťaťa, preto takéto plnenie nemôže mať charakter plnenia vyživovacej povinnosti a nie je možné ho pri dlžnom výživnom zohľadniť. Pokiaľ matka poukazovala na úhradu komunálneho odpadu za deti z ňou predložených listinných dôkazov nie je možné identifikovať, aká konkrétna suma z uhradených platieb na komunálny odpad pripadala na mal. deti, pričom z uvedených dokladov je zrejmé, že išlo aj o nedoplatky, prípadne za plnenia mimo rozhodného obdobia. V tomto smere sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie uvedenom v bode 47. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Vecné plnenia, ktoré matka preukazovala za obdobie novembra 2018 do augusta 2019 nie je možné zohľadniť, nakoľko nespádali do rozhodného obdobia, teda nešlo o plnenia využiteľné v období od 3.12.2015 do 4.10.2017 na uspokojenie odôvodnených potrieb detí v tomto období.

22. O splatnosti dlhu odvolací súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 CSP v zhode s rozhodnutím súdu prvej inštancie s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku v bode 53., nakoľko nezistil žiadne

výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali určenie inej splatnosti s poukazom na to, že úhrada odôvodnených potrieb detí je prioritnou povinnosťou rodičov, pričom zároveň ide o dlh, ktorý vznikol a mal byť uhradený od roku 2015 do septembra 2017.

23. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).